

cerede organismer (GMO'er) og om indvinding og opstemning af vand. IPPC-virksomheder er i det væsentlige de i-mærkede virksomheder ifølge godkendelsesbekendtgørelsen.

Dette ubetingede ansvar indebærer, at den ansvarlige for erhvervsaktiviteten skal forebygge og afhjælpe en miljøskade og betale alle omkostninger i den forbindelse, selvom den ansvarlige ikke har udvist uforsvarlig adfærd (fejl eller forsømmelse). Dette indebærer f.eks. et ansvar for uheld. Det forhold, at ansvaret er ubetinget, indebærer også, at ansvaret ifaldes uanset om aktiviteten var tilladt og alene forårsagede en tilladt påvirkning, f.eks. en tilladt forurening.

2.6.1.1. Undtagelser fra det ubetingede ansvar - tredjemands ansvar og ufravigelige instrukser

Dette ubetingede ansvar omfatter dog ikke – jf. artikel 8, stk. 3 - ansvar for hændelser, som a) er forårsaget af tredjemand og fandt sted på trods af, at den ansvarlige for erhvervsaktiviteten havde truffet passende sikkerhedsforanstaltninger, eller b) indtræder som følge af, at den ansvarlige følger et ufravigeligt påbud eller instruks fra en offentlig myndighed, medmindre påbud eller instruks er en følge af en emission eller hændelse, der skyldes virksomheden. Om denne fortolkning af direktivet henvises til afsnit 1.2.4. ovenfor. Som eksempel på en ufravigelig offentlig forskrift kan nævnes, at tilsynsmyndigheden pålægger en virksomhed at opbevare oplag af kemiske stoffer i nærmere beskrevne tønder samlet og umiddelbart ved siden af en maskine, der udstanser metalelementer. Som følge af oplagets indhold, udformning og placering, der indebærer stor varmeudvikling og udsættelse for sporadiske gnister fra maskinen, eksploderer oplaget og forårsager en brand. De miljøskader eller den overhængende fare for miljøskader, der forårsages i en sådan sammenhæng, skal virksomheden ikke være ansvarlig for.

2.6.1.2. Muligheder for at lempe det ubetingede ansvar

Medlemsstaterne kan beslutte, at der ikke skal være et ubetinget ansvar for miljøskade og overhængende fare for miljøskade som følge af spredning af kommunalt spildevandsslam til landbrugsformål. I forhold til direktivets bestemmelser vil en sådan beslutning indebære, at der herefter som følge af spredning af kommunalt spildevandsslam alene ville være ansvar for miljøskade eller overhængende fare for miljøskade på beskyttede arter og naturtyper som følge af den ansvarliges uforsvarlige adfærd.

Herudover er det muligt, jf. artikel 8, stk. 4, litra a, at lempe det ubetingede ansvar, så der ikke er ansvar i de tilfælde, hvor den ansvarlige kan godtgøre, at der ikke foreligger uforsvarlig adfærd (omvendt bevisbyrde), og at miljøskaden er sket, uanset at den hændelse, der har forvoldt miljøskaden, er i fuld overensstemmelse med en udtrykkelig tilladelse. Om denne fortolkning af direktivet henvises til afsnit 1.2.4. ovenfor.

Det følger af bestemmelsen, at der skal være tale om en emission eller begivenhed, der udtrykkeligt var tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse eller med regler, der er så detaljerede, at disse kan sidestilles med en udtrykkelig tilladelse.

Som eksempel kan nævnes, at en kommunal myndighed har givet tilladelse til en udledning direkte til et vandområde inden for et vist tåleniveau. Kravene i udledningstilladelsen fastsættes på baggrund af en vurdering af, hvilke vand- og stofmængder og stofkoncentrationer der skal overholdes for at tilgodese det mål, der er fastsat for vandområdet. Efterfølgende viser det sig, at den tilladte udledning alligevel giver anledning til skade af vandmiljøet. Den pågældende virksomhed kan godtgøre, at der ikke er udvist uforsvarlig adfærd, at tilladelsen er udtrykkelig og at den er overholdt. Virksomheden kan ikke gøres ansvarlig for den skadelige påvirkning af vandmiljøet.

Det er desuden muligt, jf. artikel 8, stk. 4, litra b, at lempe det ubetingede ansvar for miljøskader sådan, at der ikke er ansvar i de tilfælde, hvor den ansvarlige kan godtgøre, at der ikke foreligger fejl eller forsømmelser (omvendt bevisbyrde), og at skaden er sket som følge af udledninger eller aktiviteter (herunder anvendelse af produkter), som ikke ansås for at ville forårsage miljøskader ifølge den tekniske og videnskabelige viden på det tidspunkt, hvor udledningen eller aktiviteten fandt sted (udviklingsskader). Den omvendte bevisbyrde, som er et krav efter direktivet, betyder, at det er den ansvarlige forurener/skadevolder, der skal godtgøre, at miljøskaden eller den overhængende fare herfor ikke skyldtes uforsvarlig adfærd. Et eksempel på en udviklingsskade kunne være, at et jordforbedringsmiddel, der indeholder kemiske stoffer, anvendes på landbrugsjord. Der sker en udvaskning til et nærliggende vandløb, hvor det viser sig at have muterende effekt, som påvirker den økologiske balance i vandløbet, hvor en beskyttet fiskeart (f.eks. snæblen eller flodlampretten) lever, med det resultat, at der indtræder en miljøskade i form af, at bestanden uddør eller beskæres betragteligt. Jordforbedringsmidlet ansås ikke for at have en sådan muterende